YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

12 päivänä joulukuuta 1996 *

Asiassa C-38/95,

jonka Corte d'appello di Ancona (Italia) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Ministero delle Finanze

vastaan

Foods Import Srl

ennakkoratkaisun kalastustuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä 29 päivänä joulukuuta 1981 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3796/81 (EYVL L 379, s. 1) ja tuonti- tai vientitullien maksamisvelvoitteen sisältävään tullimenettelyyn ilmoitetuista tavaroista velalliselta kantamatta jääneiden tuonti- tai vientitullien kantamisesta jälkitullauksin 24 päivänä heinäkuuta 1979 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1697/79 (EYVL L 197, s. 1) 5 artiklan 2 kohdan tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja L. Sevón (esittelevä tuomari) sekä tuomarit P. Jann ja M. Wathelet,

julkisasiamies: N. Fennelly,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies D. Louterman-Hubeau,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Foods Import Srl, edustajinaan asianajaja Giuseppe Celona, Milano, ja asianajaja Riccardo Stecconi, Ancona,

— Italian hallitus, asiamiehinään ulkoasiainministeriön diplomaattisten riita-asioiden osaston osastopäällikkö, professori Umberto Leanza, avustajanaan valtionasiamies Ivo M. Braguglia,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies Antonio Aresu,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Foods Import Srl:n, edustajanaan Giuseppe Celona, Italian hallituksen, asiamiehenään valtionasiamies Maurizio Fiorilli, ja komission, asiamiehenään Antonio Aresu, 27.6.1996 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 19.9.1996 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Corte d'appello di Ancona on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 19.10.1994 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 16.2.1995, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla kolme ennakkoratkaisukysymystä kalastustuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä 29 päivänä joulukuuta 1981 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3796/81 (EYVL L 379, s. 1) ja tuonti- tai vientitullien maksamisvelvoitteen sisältävään tullimenettelyyn ilmoitetuista tavaroista velalliselta kantamatta jääneiden tuonti- tai vientitullien kantamisesta jälkitullauksin 24 päivänä heinäkuuta 1979 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1697/79 (EYVL L 197, s. 1) 5 artiklan 2 kohdan tulkinnasta.

2 Nämä kysymykset on esitetty Ministero delle Finanzen ja Foods Import Srl:n (jäljempänä Foods Import) välisessä riita-asiassa.

3 Pääasian asiakirja-aineistosta ilmenee, että Foods Import on erikoistunut suolakalan (baccalà) eli suolatun ja mahdollisesti ilmakuivatun turskan tapaisen kalan tuontiin. San Benedetto del Tronton tulliviranomainen ilmoitti 23.4.1985 päivätyllä kirjeellä Foods Importille aloittavansa jälkitarkastuksen, joka koskee Norjasta peräisin olevan turskan tuontia vuoden 1982 kesäkuun ja vuoden 1985 huhtikuun välisenä aikana. Tämä tulliviranomainen vaati 15.5.1985 päivätyllä tiedonannolla maksettavaksi 508 260 820 Italian liiraa (ITL) tulleja, johon oli lisättävä 4 046 331 800 ITL tullipetoksesta ja 80 925 900 ITL veropetoksesta. Valtiovarainhallinnon mukaan asetuksella N:o 3796/81 muutettiin yhteistä tullitariffia siten, että tiettyjä turskalajeja koskevien tullien suspendoimista rajoitettiin; rajoitus ei koskenut Foods Importin maahan tuomaa turskalajia (molva, jonka tieteellinen nimi on *Molva molva*).

4 Kalastustuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä 19 päivänä tammikuuta 1976 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 100/76 (EYVL L 20, s. 1), jota on myöhemmin muutettu ja täydennetty, 17 artiklassa säädettiin yhteisen tullitariffin tullien täydellisestä suspendoimisesta tiettyjen tuotteiden osalta, joihin kuuluivat myös turska ja turskafileet, siten kuin ne on määritelty yhteisen tullitariffin nimikkeissä 03.02 A I b) ja 03.02 A II a), joita on muutettu seuraavasti liitteessä V:

"03.02 Kuivattu, suolattu tai suolavedessä oleva kala; savustettu kala, myös ennen savustamista tai sen aikana kuumakäsitelty:

A. Kuivattu, suolattu tai suolavedessä oleva:

I. Kokonaiset, päättömät tai paloitellut:

—

b) turskat

—

II. Fileet:

a) turskaa".

5 Asetuksen N:o 3796/81 20 artiklassa vahvistettiin yhteisen tullitariffin nimikkeissä 03.02 A I b) ja 03.02 A II a) mainittujen turskan ja turskafileiden tullien suspendointijärjestelmä samalla kun sitä muutettiin siten kuin ilmenee asetuksen liitteestä VI, joka kuuluu seuraavasti:

"03.02 Kuivattu, suolattu tai suolavedessä oleva kala; savustettu kala, myös ennen savustamista tai sen aikana kuumakäsitelty:

A. Kuivattu, suolattu tai suolavedessä oleva:

I. Kokonaiset, päättömät tai paloitellut:

—

b) turskat (*Gadus morrhua, Boreogadus saida, Gadus ogac*)

— —

II. Fileet:

a) turskaa (*Gadus morrhua, Boreogadus saida, Gadus ogac*)".

6 Nämä muutokset on toistettu vuosien 1983, 1984 ja 1985 yhteisessä tullitariffissa.

7 Oikaisuvaatimusten hylkäämisen jälkeen Foods Import pani vireille oikeudenkäynnin Ministero delle Finanzea vastaan Tribunale civile e penale di Anconassa, joka katsoi 18.6.1991 antamassaan tuomiossa, että tullien suorittamisvelvollisuutta ei ollut, koska yhteisön asetus oli tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen (GATT) ja erityisesti 10.10.1949 tehdyllä Annecyn pöytäkirjalla hyväksytyn luettelon XXVII vastainen; kyseisessä luettelossa mainitaan Italian tasavallan myönnytykset muille GATTiin liittyneille valtioille ja muun muassa se myönnytys, että "pelkästään suolatut, kuivatut tai savustetut kalat: turska ja vastaavat (haddock, klippfisch, stockfisch)" on täysin vapautettu tulleista.

8 Ministero delle Finanze haki tähän tuomioon muutosta Corte d'appello di Anconassa, joka päätti lykätä ratkaisun antamista ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Kun 29.12.1981 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3796/81 liitteessä VI, jossa viitataan tullitariffin 3 ryhmään, mainitaan kohdassa 03.02 A I turskat ja kohdassa 03.02 A II turskafileet ja molemmissa tapauksissa käsitteitä täsmennetään tieteellisillä nimillä *Gadus morrhua, Boreogadus saida, Gadus ogac*, onko tämä luettelo, joka on myös toistettu 4.11.1983 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3333/83, tyhjentävä vai voidaanko se katsoa esimerkinomaiseksi, ja sisältyykö sellainen turska, jonka tieteellinen nimi on *Molva*, tähän luetteloon?

2) Mikäli yhteisöjen tuomioistuin katsoo, että luettelo on tyhjentävä, voidaanko neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3796/81 20 artiklaa, jossa säädetään tullitariffin mukaisten tullien suspendoimisesta, soveltaa ainoastaan kysymyksessä 1 mainittuihin kolmeen turskan alalajiin (*Gadus morrhua, Boreogadus saida, Gadus ogac*) mutta ei muihin alalajeihin, kuten *Molvaan*?

3) Onko 24.7.1979 annetun asetuksen (ETY) N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohtaa, jossa säädetään maksuvelvollisen oikeudesta (asia 314/85, Foto-Frost, tuomio

22.10.1987, Kok. 1987, s. 4199) olla joutumatta jälkikäteen kannettavan tullin kohteeksi, joka tapauksessa sovellettava käsiteltävänä olevaan asiaan, jossa tullia ei ole kannettu tulliviranomaisen laiminlyönnin vuoksi, kun otetaan huomioon, että oletettu maksuvelvollinen oli noudattanut kaikkia voimassa olevien säännösten tulli-ilmoitusta koskevia määräyksiä?"

Kaksi ensimmäistä kysymystä

9 Kahdella ensimmäisellä kysymyksellään, joita on käsiteltävä yhdessä, Corte d'appello di Ancona pyytää yhteisöjen tuomioistuinta tulkitsemaan tullinimikkeitä 03.02 A I b) ja 03.02 A II a) sen selvittämiseksi, voidaanko molva, tieteelliseltä nimeltään *Molva molva*, luokitella tähän nimikkeeseen ja onko sen tuonti tämän johdosta vapautettu tuontitullista asetuksen N:o 3796/81 20 artiklan mukaisesti.

10 Foods Import toteaa, että yhteisön säädöksissä tuoreen turskan ja turskan osalta käytetty terminologia ei ole selvää, että molva kuuluu *Gadidae*-kalojen heimoon, jonka tunnetuin laji on turska, ja että suolakalan (baccalà) valmistuksessa käytetyn kalan lajilla ei ole ratkaisevaa merkitystä sen laadulle. Se väittää edelleen, että luokiteltavat tavarat on yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan eroteltava niiden objektiivisen luonteen ja objektiivisten ominaisuuksien perusteella, jotka on voitava tarkastaa tulliselvityksessä. Tämä edellytys ei täyty tässä asiassa, kun otetaan huomioon, että on vaikeaa erottaa eri kalalajien kuivatut ja suolatut fileet. Foods Import katsoo, että yhteisen tullitariffin tulkintasääntöjen mukaan molva on luokiteltava tulkintapyynnön kohteena oleviin nimikkeisiin, koska ne koskevat lajia, joka on lähinnä samankaltainen kuin molva. Foods Import korostaa sitä paitsi, että suolakala (baccalà) on aina ollut vapautettu tuontitullista, että nimikkeistön muutosta ei voida selittää muilla kuin poliittisilla syillä, että saman-

laisia tavaroita kohdellaan eri tavalla, että harkintavaltaa on käytetty väärin, koska muutos tehtiin, jotta siitä voitaisiin käydä vaihtokauppaa tulevissa kalastusneuvotteluissa, ja lopuksi että luokittelu, joka merkitsee tuontitullin ottamista uudelleen käyttöön, on GATTin vastainen.

11 Italian hallitus ja komissio sitä vastoin katsovat, että *Molva molva* -lajia ei pidä luokitella tullinimikkeisiin 03.02 A I b) ja 03.02 A II a), joissa luetellaan tyhjentävästi niihin kuuluvat lajit. *Molva molva* -laji poikkeaa suuresti näissä nimikkeissä luetelluista lajeista, ja se, että sitä ei ole luokiteltu samaan nimikkeeseen, on tieteellisten luokittelujen mukaista. Komissio korostaa sitä paitsi, että tietyt Foods Importin esittämät perustelut koskevat asetuksen N:o 3796/81 lainmukaisuutta eivätkä sen tulkintaa.

12 On muistutettava, että yhteisen tullitariffin nimikkeistön yleiset tulkintasäännöt sisältyvät useisiin neuvoston asetuksiin, joilla on kulloinkin muutettu yhteisestä tullitariffista 28 päivänä kesäkuuta 1968 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 950/68 (EYVL L 172, s. 1), eli riidanalaisen ajanjakson osalta 16.11.1981 annettuun asetukseen (ETY) N:o 3300/81 (EYVL L 335, s. 1), 19.10.1982 annettuun asetukseen (ETY) N:o 3000/82 (EYVL L 318, s. 1), 4.11.1983 annettuun asetukseen (ETY) N:o 3333/83 (EYVL L 313, s. 1) ja 27.11.1984 annettuun asetukseen (ETY) N:o 3400/84 (EYVL L 320, s. 1).

13 Kunkin asetuksen ensimmäisen osan I osaston 1 säännön a alakohdassa olevan yleisen tulkintasäännön mukaan oikeudellisesti luokittelu määräytyy nimikkeiden sekä asianomaisten jaksojen tai ryhmien huomautusten sanamuodon mukaisesti ja, jollei näistä nimikkeistä ja huomautuksista muuta johdu, seuraavien sääntöjen mukaisesti. Yleissääntöjen 3 säännössä lausutaan siitä tapauksesta, että tavara olisi luokiteltava kahteen tai useampaan nimikkeeseen, ja 4 säännössä puolestaan siitä tapauksesta, että tavaraa ei voida luokitella mihinkään tariffinimikkeeseen. Käsiteltävänä olevassa asiassa on varmistettava, voidaanko molva 1 tulkintasäännön nojalla luokitella määrättyyn nimikkeeseen vai onko sen luokittelemiseksi sovellettava muita tulkintasääntöjä.

14 Kaloja, äyriäisiä ja nilviäisiä yleisesti koskevaan 3 ryhmään ja kuivattuja, suolattuja tai suolavedessä olevia kaloja erityisesti koskevaan alaryhmään 03.02 kuuluvien nimikkeiden tarkastelu osoittaa, että nämä nimikkeet on ilmaistu usealla eri tavalla. Joissakin tapauksissa on ilmoitettu ainoastaan lajin yleiskielinen nimi, kun taas toisissa tapauksissa lajin yleiskielisen nimen jälkeen on suluissa ja kursivoituna ilmoitettu yksi tai useampia latinankielisiä tieteellisiä nimiä. Toisinaan lajin nimen jäljessä on maininta "-lajin kalaa". Tieteellisen nimen jälkeen voi myös olla kursivoitu maininta "sp. p." tai "spp.", joka on lajia tarkoittavan latinankielisen sanan *species* lyhenne (viimeksi mainitun lyhenteen osalta ks. erityisesti yhteinen tullitariffi, sellaisena kuin se on asetuksessa N:o 3333/83). *

15 Kun nämä erilaiset ilmaisutavat otetaan huomioon, on katsottava, että kolmen latinankielisen tieteellisen nimen mainitsemista lajin nimen "turska" ohella on tulkittava siten, että kyseessä on tyhjentävä luettelo, jolloin tähän nimikkeeseen voidaan luokitella ainoastaan ne kalat, joiden latinankielinen tieteellinen nimi on mainittu suluissa. Mikäli lainsäätäjällä olisi ollut jokin muu tarkoitus, se olisi käyttänyt mainintaa "-lajin kalat" tai "sp. p." tai se olisi käyttänyt ainoastaan lajin yleiskielistä nimitystä ilman täsmennyksiä.

16 Kalojen luokittelua koskevien tieteellisten teosten tarkastelu vahvistaa tätä johtopäätöstä. Kuten tulkintapyynnön kohteena olevassa nimikkeessä mainitut kalat, myös *Molva molva* kuuluu *Gadidae*-heimon kaloihin. Kyseinen heimo on kuitenkin erittäin laaja, ja se jakautuu useisiin alaheimoihin. *Molva molva* -laji kuuluu alaheimoon *Lotinae*, joka poikkeaa selvästi niistä *Gadidae*-heimon alaheimoista, joihin kuuluvat ne kalat, joiden tieteellinen nimi on mainittu kyseisissä tullinimikkeissä. Tulliluokittelun ja tunnustettujen tieteellisten luokittelujen välillä ei siis ole ristiriitaisuutta.

17 Tämä johtopäätös ei myöskään ole ristiriidassa yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön kanssa, jonka mukaan keskeinen arviointiperuste tavaroiden luokittelulle on etsittävä oikeusturvan ja valvontakeinojen vuoksi yleisellä tavalla tavaroiden objektiivisen luonteen ja ominaisuuksien perusteella, sellaisina kuin ne on määritelty yhteisen tullitariffin nimikkeen nimiketekstissä ja jaksoja ja

* Yhteisestä tullitariffista annettujen neuvoston asetusten suomenkielisissä versioissa ei ole käytetty näitä lyhenteitä (suom. huom.).

ryhmiä koskevissa huomautuksissa (ks. mm. asia C-459/93, Thyssen Haniel Logistic, tuomio 1.6.1995, Kok. 1995, s. I-1381, 8 kohta). Se, mihin lajiin kala kuuluu, on objektiivinen ominaisuus, joka on määritelty yhteisen tullitariffin nimikkeen nimiketekstissä. Se vaatimus, että tavaran objektiivinen luonne ja objektiiviset ominaisuudet on voitava tarkastaa tulliselvityksessä (asia C-233/88, Van de Kolk, tuomio 8.2.1990, Kok. 1990, s. I-265, 12 kohta), ei edellytä, että tavaroiden välisten erojen on oltava silminnähtäviä. Tavaran jotkut ominaisuudet voidaan ehkä havaita vain mikroskoopilla (asia 175/82, Dinter, tuomio 17.3.1983, Kok. 1983, s. 969) tai aistinvaraisella arvioinnilla (em. asia Van de Kolk). Tavaran luokittelu voi sitä paitsi riippua sellaisista ominaisuuksista, jotka eivät välttämättä ole silminnähtäviä, kuten sen valmistusmenetelmästä tai sen joidenkin ainesosien maantieteellisestä alkuperästä (asia 40/88, Weber, tuomio 25.5.1989, Kok. 1989, s. 1395).

18 Koska molvaa (*Molva molva*) ei voida luokitella turskan tullinimikkeeseen eikä myöskään muuhun kuivattujen, suolattujen tai suolavedessä olevien kalojen alaryhmän 03.02 nimikkeeseen, se on luokiteltava nimikkeisiin 03.02 A I f) ja 03.02 A II d), "muut".

19 Koska molva (*Molva molva*) voidaan yleisen tulkintasäännön (1 sääntö) mukaisesti luokitella yhteisen tullitariffin tiettyyn nimikkeeseen, ei ole tarvetta soveltaa 3 ja 4 tulkintasääntöä, jotka koskevat usean nimikkeen soveltumista tai sitä, että mikään nimike ei sovellu tavaraan.

20 Foods Importin esittämien muiden perusteiden osalta on todettava, että ne koskevat asetuksen N:o 3796/81 pätevyyttä, jota koskevaa kysymystä kansallinen tuomioistuin ei ole saattanut yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Nämä seikat ovat kuitenkin hyödyllisiä jäljempänä käsiteltävän kolmannen kysymyksen osalta.

21 Kahteen ensimmäiseen kysymykseen on siis vastattava, että asetuksen N:o 3796/81 20 artiklassa mainittuja tullinimikkeitä 03.02 A I b) ja 03.02 A II a) on tulkittava

siten, että luettelo lajeista, joiden tieteellinen nimi on mainittu suluissa, on tyhjentävä ja että molva, jonka tieteellinen nimi on *Molva molva*, ei sisälly tähän luetteloon, joten tämän kalan tuontia ei ole vapautettu tullista.

Kolmas kysymys

22 Kolmannella kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy, onko asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohtaa sovellettava käsiteltävänä olevaan asiaan, jossa tullia ei ole kannettu tulliviranomaisen laiminlyönnin vuoksi, vaikka oletettu maksuvelvollinen oli noudattanut kaikkia voimassa olevien säännösten tulli-ilmoitusta koskevia määräyksiä.

23 Asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädetään seuraavaa:

"Toimivaltaiset viranomaiset voivat jättää sellaiset tuonti- tai vientitullit jälkikäteen kantamatta, jotka ovat jääneet kantamatta tulliviranomaisen sellaisen virheen vuoksi, jota puolestaan vilpittömässä mielessä toiminut ja kaikkia voimassa olevien säännösten tulli-ilmoitusta koskevia määräyksiä noudattanut maksuvelvollinen ei ole kohtuudella voinut havaita." *

24 Tässä säännöksessä säädetään kolme kumulatiivista edellytystä sille, että toimivaltaiset viranomaiset voivat jättää tuontitullit jälkikäteen kantamatta, eli se, että tulleja ei ole kannettu toimivaltaisen viranomaisen virheen vuoksi, että maksuvelvollinen on toiminut vilpittömässä mielessä, toisin sanoen hän ei ole voinut kohtuudella havaita toimivaltaisten viranomaisten tekemää virhettä, ja että hän on

* Suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa virallisen suomennoksen puuttuessa.

noudattanut kaikkia voimassa olevien säännösten tulli-ilmoitusta koskevia määräyksiä (yhdistetyt asiat C-153/94 ja C-204/94, Faroe Seafood ym., tuomio 14.5.1996, Kok. 1996, s. I-2465, 83 kohta).

25 Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että näiden kolmen edellytyksen täyttyessä maksuvelvollisella on oikeus siihen, että jälkikantoa ei toimiteta (asia C-348/89, Mecanarte, tuomio 27.6.1991, Kok. 1991, s. I-3277, 12 kohta ja em. asia Faroe Seafood ym., 84 kohta).

26 Italian hallitus katsoo, että tätä kysymystä ei voida ottaa tutkittavaksi, koska ei ole esitetty seikkoja, joiden perusteella voitaisiin ratkaista, ovatko tämän säännöksen soveltamisen edellytykset täyttyneet.

27 Tältä osin on muistutettava, että asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdan soveltaminen kuuluu kansalliselle tuomioistuimelle, jonka on varmistettava, ovatko siinä säädetyt kolme edellytystä täyttyneet ja onko Foods Importilla oikeus siihen, että kantamatta jääneitä tulleja ei kanneta jälkitullauksin. Yhteisöjen tuomioistuimella on kuitenkin toimivalta tulkita tätä säännöstä sille esitettyjen seikkojen perusteella.

28 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toteamuksista ilmenee, että tulleja ei ole kannettu tulliviranomaisten laiminlyönnin vuoksi ja että Foods Import oli noudattanut kaikkia voimassa olevien säännösten tulli-ilmoitusta koskevia määräyksiä. Tästä on pääteltävä, että ennakkoratkaisupyyntö koskee toisen edellytyksen tulkintaa eli sitä, eikö maksuvelvollinen "kohtuudella voinut havaita" toimivaltaisten viranomaisten tekemää virhettä.

29 Yhteisöjen tuomioistuin on useaan kertaan todennut, että tämän edellytyksen täyttymistä arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti virheen laatu, kyseisen toimijan ammattikokemus ja hänen osoittamansa huolellisuus.

30 Käsiteltävänä olevassa asiassa on useita seikkoja, joiden perusteella tehdyn virheen laatua voidaan arvioida. Kuten julkisasiamies on korostanut ratkaisuehdotuksensa 40 kohdassa, se seikka, että viranomaiset ovat jatkaneet virheellistä käytäntöään noin kolmen vuoden ajan, osoittaa, että kyseistä ongelmaa ei ole helppo ratkaista. Tältä osin voidaan korostaa sitä terminologista sekaannusta, joka johtuu kalojen yleiskielisistä nimistä ja erityisesti siitä, että käsitteet "turska", "kapakala" ja "suolakala" eivät yleensä tarkoita tiettyjä kalalajeja vaan kalaheimoja tai tiettyjen lajien osalta käytettyjä säilöntämenetelmiä.

31 Sitä paitsi, vaikka yhteistä luokittelua on usean vuoden ajan sovellettu suureen joukkoon turskan alaheimoja, asetuksessa N:o 3796/81 ei mitenkään erityisesti korosteta nimikkeistön muutosta, joka toteutettiin pelkästään lisäämällä tieteellisten nimien luettelo suluissa lajin yleiskielisen nimen viereen. Toimivaltaiset tulliviranomaisetkin huomasivat tämän muutoksen vasta usean vuoden kuluttua.

32 Nämä seikat huomioon ottaen kolmanteen kysymykseen on vastattava, että arvioitaessa sitä, eikö "maksuvelvollinen —— ole kohtuudella voinut havaita" toimivaltaisten viranomaisten virhettä, siten kuin asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitetaan, huomioon on otettava erityisesti virheen laatu, kyseisen toimijan ammattikokemus ja hänen osoittamansa huolellisuus. Virheen laatua arvioitaessa on asiaan vaikuttavina seikkoina otettava huomioon käytetystä

terminologiasta mahdollisesti aiheutunut sekaannus ja se, että säännöksen muutos ei ole ollut selvästi havaittavissa, sekä se aika, joka toimivaltaisilta viranomaisilta itseltään on kulunut, ennen kuin ne ovat huomanneet tämän muutoksen. Kansallisen tuomioistuimen on tämän tulkinnan perusteella ratkaistava, olisiko maksuvelvollinen voinut havaita tullien kantamatta jäämisen aiheuttaneen virheen vai ei.

Oikeudenkäyntikulut

33 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Italian hallitukselle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto)

on ratkaissut Corte d'appello di Anconan 19.10.1994 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) Kalastustuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä 29 päivänä joulukuuta 1981 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3796/81 20 artiklassa mainittuja tullinimikkeitä 03.02 A I b) ja 03.02 A II a) on tulkittava siten, että luettelo lajeista, joiden tieteellinen nimi on mainittu suluissa, on tyhjentävä ja että molva, tieteelliseltä nimeltään *Molva molva*, ei sisälly tähän luetteloon, joten tämän kalan tuontia ei ole vapautettu tullista.

2) **Arvioitaessa sitä, eikö "maksuvelvollinen —— ole kohtuudella voinut havaita" toimivaltaisten viranomaisten virhettä, siten kuin tuonti- tai vientitullien maksamisvelvoitteen sisältävään tullimenettelyyn ilmoitetuista tavaroista velalliselta kantamatta jääneiden tuonti- tai vientitullien kantamisesta jälkitullauksin 24 päivänä heinäkuuta 1979 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitetaan, huomioon on otettava erityisesti virheen laatu, kyseisen toimijan ammattikokemus ja hänen osoittamansa huolellisuus. Virheen laatua arvioitaessa on asiaan vaikuttavina seikkoina otettava huomioon käytetystä terminologiasta mahdollisesti aiheutunut sekaannus ja se, että säännöksen muutos ei ole ollut selvästi havaittavissa, sekä se aika, joka toimivaltaisilta viranomaisilta itseltään on kulunut, ennen kuin ne ovat huomanneet tämän muutoksen. Kansallisen tuomioistuimen on tämän tulkinnan perusteella ratkaistava, olisiko maksuvelvollinen voinut havaita tullien kantamatta jäämisen aiheuttaneen virheen vai ei.**

Sevón Jann Wathelet

Julistettiin Luxemburgissa 12 päivänä joulukuuta 1996.

R. Grass

kirjaaja

L. Sevón

ensimmäisen jaoston puheenjohtaja